LAKI RAJAVARTIOLAITOKSEN RIKOSTORJUNNASTA, HALLITUKSEN ESITYS

Asettaminen

Sisäministeriö on tänään asettanut hankkeen Rajavartiolaitoksen rikostorjunnasta annettavaa lakia koskevan hallituksen esityksen valmistelemiseksi.

Toimikausi

12.3.2015 – 31.12.2017. Hallituksen esitys annetaan kevätistuntokaudella 2017.

Tausta

Rajavartiolaki (578/2005) sisältää muun muassa Rajavartiolaitoksen rikostorjuntaa koskevat säännökset. Kyseisissä säännöksissä käytetään niin sanottua poissuljenta- ja yleisviittaustekniikkaa suhteessa poliisilakiin, esitutkintalakiin ja pakkokeinolakiin. Tämä viittaustekniikka on ollut ylimpien laillisuusvalvojien sekä myös perustuslakivaliokunnan kritiikin kohteena muun muassa lainsäädännön selkeyden ja ymmärrettävyyden näkökulmasta. Perusoikeuksiin kohdistuvista viranomaistoimivaltuuksista tulee säätää tarkkarajaisesti ja täsmällisesti.

Rajavartiolain rikostorjuntaa koskevien säännösten perusoikeuskytkennän vuoksi on tarpeen arvioida, missä määrin rajavartiolainsäädäntöön on perusteltua sijoittaa aineellista lainsäädäntöä ja miltä osin voidaan käyttää viittaustekniikkaa. Lainsäädännön rakenteen ja systematiikan kannalta on tarkoituksenmukaista säätää Rajavartiolaitoksen rikostorjunnasta kokonaan uudessa laissa.

Tehtävä

Hankkeen tehtävänä on valmistella hallituksen esitys laiksi rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa liitelakeineen. Lainsäädännön on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2018.

Uuteen lakiin siirrettäisiin nykyisin rajavartiolaissa olevat Rajavartiolaitoksen rikostorjuntaa koskevat säännökset. Säännöksissä pyritään välttämään viittaustekniikan käyttöä kirjoittamalla toimivaltuudet auki. Toimivaltuuksista salaisessa tiedonhankinnassa ja salaisten pakkokeinojen käytössä säädetään tarkkarajaisesti. Rajavartiomiehen jo olemassa oleviin rikostorjunnan toimivaltuuksiin ei ole tarkoitus tehdä merkittäviä muutoksia. Erityisesti selvitetään Rajavartiolaitoksen merellisen rikostorjunnan toimivaltuudet.

Organisointi

Hankkeen vastuuvalmistelijana toimii lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen sisäministeriön rajavartio-osastolta. Säädösvalmisteluavustajana toimii Sari Mustila.

Sisäministeriön rajavartio-osasto perustaa lainvalmistelun tueksi sisäisen työryhmän. Työryhmän puheenjohtajina toimivat lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen ja rajavartioylitarkastaja Pertti Normia. Työryhmän muut jäsenet ovat yksikön päällikkö, everstiluutnantti Hannu Kärhä, yksikön päällikkö, everstiluutnantti Erkki Matilainen, rajavartioylitarkastaja Silja Hallenberg, rajaturvallisuusasiantuntija, komentajakapteeni Seppo Häkkinen, ylitarkastaja Anne Ihanus ja rikostarkastaja Jari Nyström.

Hankkeen toteutumista seuraamaan ja ohjaamaan asetetaan ohjausryhmä. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö, kenraalimajuri Ilkka Laitinen.

Ohjausryhmän jäseniksi nimitetään suostumuksensa perusteella:

Lainsäädäntöjohtaja Marko Viitanen, sisäministeriö
Poliisiylitarkastaja Keijo Suuripää, varajäsenenään ylitarkastaja Marko Meriniemi, sisäministeriön poliisiosasto
Lainsäädäntöneuvos Janne Kanerva, oikeusministeriö
Budjettineuvos Kirsti Vallinheimo, valtiovarainministeriö
Poliisitarkastaja Arto Hankilanoja ja poliisitarkastaja Niina Koivisto, Poliisihallitus
Yksikön päällikkö Esko Hirvonen, Tulli
Upseeriliiton puheenjohtaja, everstiluutnantti Jari Rantala, varajäsenenään Rajaturvallisuusunionin puheenjohtaja Erkki Hirvonsalo, Rajavartiolaitoksen henkilöstöjärjestöjen yhteinen edustaja

Ohjausryhmään määrätään Rajavartiolaitoksen esikunnan raja- ja meriosaston osastopäällikkö, prikaatikenraali Pasi Kostamovaara, oikeudellisen osaston osastopäällikkö, hallitusneuvos Ari-Pekka Koivisto sekä ohjausryhmän sihteeriksi lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen.

Ohjausryhmä kutsuu tarpeen mukaan kuultavaksi asiantuntijoita ja sidosryhmäedustajia.

Ohjausryhmän kokoonpanossa on pyritty ottamaan huomioon naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:n mukainen vaatimus siitä, että jäseninä on kumpaakin sukupuolta vähintään 40 %. Ohjausryhmässä vaaditun asiantuntemuksen vuoksi tätä vaatimusta ei ole voitu täysin täyttää.

Hankkeelle laaditaan erillinen viestintäsuunnitelma.

Kustannukset

Työ tehdään virkatyönä. Kukin organisaatio vastaa osallistujansa kustannuksista. Muut mahdolliset kustannukset maksetaan RVLE:n toimintamenomomentilta 26.20.01.

Sisäministeriön rajavartio-osaston hankkeeseen käyttämä työaika kirjataan toimintaseurantakohteelle 9999 520000.

Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö
Kenraalimajuri Ilkka Laitinen

Oikeudellisen osaston osastopäällikkö
Hallitusneuvos Ari-Pekka Koivisto

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asiankäsittelyjärjestelmässä. Rajavartiolaitos 13.03.2015 klo 13.03. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

LIITTEET Aikataulusuunnitelma

JAKELU
Sisäministeriön poliisiosasto
Sisäministeriön oikeusyksikkö
Oikeusministeriö
Valtiovarainministeriö
Poliisihallitus
Tulli
Maanpuolustuksen henkilökuntaliitto MPHL ry
Päällystöliitto ry
Rajaturvallisuusunioni ry
Suomen Konepäällystöliitto SKL ry
Upseeriliitto ry
JUKO ry
JHL

Rajavartiolaitoksen päällikkö
Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö
Rajavartiolaitoksen hallintoyksiköt
Rajavartiolaitoksen esikunnan osastot, suunnittelu- ja talousyksikkö
RVLE/viestintäpäällikkö
Kompassi

TIEDOKSI
Sisäministeri Räsänen
Kansliapäällikkö Nerg
Valtiosihteeri Anttoora
Erityisavustaja Haverinen
Erityisavustaja Falk
Erityisavustaja Mattila
Sisäministeriön viestintäyksikkö